

Мотиви за изготвянето на проекта на Постановление за изменение и допълнение на Тарифата за таксите, които се събират от Комисията за регулиране на съобщенията по Закона за електронните съобщения

През последните години политиката на Европейския съюз е насочена към стимулиране развитието на единния пазар, чрез насърчаване появата на цифрови услуги, стимулиране на конкуренция и иновациите, с цел да се улесни достъпността на населението до широколентови услуги. В Програмата в областта на цифровите технологии за Европа (Digital Agenda for Europe) е посочено, че до 2020 г. държавите членки трябва да осигурят за всички граждани широколентова свързаност с минимална скорост 30 Mbit/s, като поне 50% от всички домакинства да имат широколентов достъп до интернет със скорост над 100 Mbit/s.

В отговор на нарастващите нужди на потребителите, в световен мащаб, се наблюдава бързо навлизане на нови цифрови технологии при всички съобщителни мрежи, ползващи радиочестотен спектър, които осигуряват модерни и качествени услуги за крайните потребители. Моделите на потребление и потребителското търсене коренно се промениха. Гласовите телефонни услуги се изместват от стационарния и мобилния интернет, който се ползва от различни свързани устройства (смартфони, таблети, компютри, телевизори). През следващите години гигабитовите скорости и доброто качество на услугите ще са от изключително значение поради факта, че услугите и приложенията, базирани на „интернет на нещата“, изчисленията в облак и виртуалната и разширената реалност непрестанно се разрастват.

Същевременно обемът на пазара се свива, което води до липса на стимули за разгръщането на мрежи с много голям капацитет като 5G. Последните са идентифицирани от Европейската комисия като ключов фактор за конкурентоспособността на Европа на световния пазар¹.

Високите нива на таксите ангажират финансов ресурс, което създава неподходяща среда и условия за внедряване на усъвършенствани мрежи с много голям капацитет като 5G, чието разгръщане изисква значителни инвестиции в нови технологии.

Мрежите с много голям капацитет се идентифицират като ключов фактор за повишаване на конкурентоспособността от гледна точка на цифровизацията на икономиката. С бъдещото въвеждане на 5G технологията ще се увеличи многообразието на услугите като се очаква навлизането на приложения като умен дом, умни коли, електронното управление на битовата техника, охраната на домовете, уличното осветление, обществения транспорт, здравето наблюдение, проследяване на битовото потребление, автоматизация на индустрията и земеделието, управление на пътна инфраструктура др.

Безжичните комуникации се превърнаха в незаменим продукт за обществото, което повиши в голяма степен социалната значимост на достъпността на радиочестотния спектър. Както е посочено в Европейския кодекс за електронните съобщения², за да се осигури оптималното използване на радиочестотния спектър, таксите следва да отразяват

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016DC0588&from=BG>;
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016DC0587&from=BG>

² Директива (ЕС) 2018/1972 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за установяване на Европейски кодекс за електронни съобщения

икономическото и технологичното състояние на съответния пазар, както и други важни фактори, които определят стойността им. Същевременно таксите следва да се определят по начин, който да гарантира ефективното и ефикасното използване на радиочестотния спектър, тъй като те могат да окажат въздействие върху решенията на предприятията относно придобиването на права за ползване на радиочестотен спектър и начина на неговото използване.

Отделно от горното широколентовия достъп играе важна роля в глобалната информационна инфраструктура, като осигурява бърз и лесен начин за комуникация независимо от разстоянията и местоположението, на което се намират потребителите. В тази връзка развитието на спътниковите мрежи е насочено към въвеждането на нови технологии, които изискват използването на по-голямо количество радиочестотен спектър с цел осигуряване на възможност за увеличаване капацитета на преноса на данни, което ще бъде предпоставка за постигане на целите поставени в цифровата програма. За постигането на тези цели и осигуряването на висококачествени иновативни услуги е необходимо използване на по-голямо количество честотен ресурс, което от своя страна ще доведе до заплащане на доста по-високи такси за ползване на честотния ресурс.

Във връзка с всичко гореизложено считаме, че начинът на определяне на еднократната такса за предоставяне и размерът на годишната такса за използване на радиочестотен спектър от неподвижната спътникова радиослужба следва да бъде преразгледан.

Предложените изменения на Тарифата, включително намаляването на таксите за радиочестотен спектър са с цел:

- ефикасно и ефективно използване на радиочестотния спектър в обхвати 700 MHz, 800 MHz, 900 MHz, 1800 MHz, 1.5 GHz, 2 GHz, 2.6 GHz, 3.6 GHz с оглед осигуряване на условия за въвеждане на 5G мрежите и в радиочестотните ленти, предназначени за използване от неподвижна-спътникова и подвижна спътникова радиослужби;
- насърчаване на бизнеса и инвестициите на предприятията в България;
- стимулиране на предприятията да ползват по-широки честотни ленти с цел навлизане на нови технологии на българския пазар;
- стимулиране въвеждането и разгръщането на 5G мрежите, което ще допринесе за нарастване на икономическия растеж в България и постигане на устойчиви икономически и социални ползи от осигуряването на единен цифров пазар;
- изграждане на мрежи чрез които ще се осигури възможност на предприятията да предоставят високоскоростни широколентови услуги на потребителите;
- насърчаване на конкурентоспособността, нарастване на икономическия растеж, развитие на регионите и постигане на устойчиви икономически и социални ползи от осигуряването на единен цифров пазар;
- задоволяване на потребностите на крайните потребители от високоскоростни мобилни широколентови услуги и добро качество на услугите.